

Sygn. akt IV Ka 526/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2013 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSA Stanisław Tomasiak

Sędziowie SO Sławomir Gosławski (spr.)

del. SR Mariusz Wieczorek

Protokolant Dagmara Szczepanik

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim I. S.

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2013 roku

sprawy **P. G.**

oskarżonego z art. 291§1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Radomsku

z dnia 12 lipca 2013 roku sygn. akt VI K 1/13

na podstawie art.437§1 kpk, art.438 pkt 3 kpk, art.634 kpk, art.627 kpk, art.10 ust. 1 i art.7 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 49 poz. 223 z 1983 roku z późniejszymi zmianami)

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- 1. przyjmuje, iż wartość przedmiotów opisanych w pkt I aktu oskarżenia wyniosła około 700 (siedemset) złotych;**
- 2. na podstawie art.66§1 kk, art.67§1 kk postępowanie karne w stosunku do oskarżonego P. G. warunkowo umarza na okres próby 1 (jednego) roku;**
- 3. na podstawie art.67§3 kk, art.49§1 kk orzeka od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 700 (siedemset) złotych;**
- 4. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;**
- zasądza od oskarżonego P. G. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych opłaty za obie instancje oraz kwotę 20 (dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu wydatków za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt IV Ka 526/13

UZASADNIENIE

P. G. został oskarżony o to, że:

I. w miesiącu sierpniu 2012 roku w P. przy ul. (...) w Punkcie Skupu (...) nabył od S. P. i D. M. pompę elektryczną z silnikiem, szlifierkę ręczną z przekładnią, różnego rodzaju klucze i inne narzędzia metalowe oraz zlewozmywak żeliwny o łącznej ich wartości 1000 złotych za kwotę 100 złotych, wiedząc, iż zostały one uzyskane za pomocą czynu zabronionego, tj. o czyn z art. 291 § 1 kk,

II. w miesiącu sierpniu 2012 roku w P. przy ulicy (...) w Punkcie Skupu (...) nabył od C. G. (1) i D. M. krajcę do cięcia drewna wraz z wálkiem o łącznej wartości 350 złotych za kwotę 60 złotych, tj. o czyn z art. 291 § 1 kk

Sąd Rejonowy w Radomsku wyrokiem z dnia 12 lipca 2013 roku w sprawie VI K 1/13:

1. uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt. I z tą zmianą, że ustalił, że wartość przedmiotów opisanych w zarzucie wynosiła około 800 złotych oraz przyjął, że czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi i wypełnił on dyspozycję art. 291 § 2 kk i za to na podstawie art. 291 § 2 kk wymierzył oskarżonemu karę grzywny w liczbie 60 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na 10 złotych,

2. uznał oskarżonego za winnego zarzucanego mu czynu w pkt II z tą zmianą, że słowo (...) zastąpił słowem (...) oraz przyjął, że czyn oskarżonego stanowi wypadek mniejszej wagi wypełniający znamiona art. 291 § 2 kk i za to na podstawie art. 291 § 2 kk wymierzył mu karę grzywny w ilości 40 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych,

3. na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 i § 2 kk w miejsce wyżej orzeczonych jednostkowych kar grzywny wymierzył oskarżonemu karę łączną grzywny w liczbie 70 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na 10 złotych,

4. wymierzył oskarżonemu 70 złotych opłaty i zasądził od oskarżonego 80 złotych tytułem wydatków na rzecz Skarbu Państwa.

Powyższy wyrok zaskarżył obrońca oskarżonego.

Wyrokowi zarzucił:

- obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia – art. 7 kpk, art. 193 § 1 kpk, polegającą na nie przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego do spraw szacowania ruchomości, w celu ustalenia rzeczywistej wartości skradzionych przedmiotów i ich wartości jako tzw. „złomu”, podczas gdy potrzeba przeprowadzenia tego dowodu wyraźnie wynikała z okoliczności sprawy i dążenie do wykrycia prawdy obiektywnej,

- obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia art. 391 § 1 kpk, polegającą na odczytaniu na rozprawie zeznań świadka S. P., a nie przesłuchanie tego świadka bezpośrednio na rozprawie,

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść wyroku, poprzez wyrażenie błędnego poglądu, iż dowody ujawnione na rozprawie i ustalone na ich podstawie okoliczności są wystarczające do uznania za udowodniony fakt popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu czynu, co w konsekwencji spowodowało jego skazanie, podczas gdy te dowody i okoliczności, a zwłaszcza błędnie ocenione przez sąd wyjaśnienia oskarżonego i zeznania świadków, rozważone we wzajemnym powiązaniu, prowadzą do jednoznacznego wniosku, że oskarżony nie popełnił zarzucanego mu przestępstwa,

- rażąco niewspółmierność kary wymierzonej oskarżonemu, wskutek nadmiernej jej wysokości, polegającej na niezastosowaniu wobec oskarżonego środka probacyjnego w postaci warunkowego umorzenia postępowania karnego, wynikającą z niedostatecznego uwzględnienia przy wymiarze kary okoliczności łagodzących, w szczególności sposobu życia przed popełnieniem przestępstwa, powodujących że czyn oskarżonego nie cechuje się znacznym stopniem społecznej szkodliwości, a tym samym w sprawie zachodzą przesłanki uzasadniające zastosowanie środka probacyjnego w postaci warunkowego umorzenia postępowania karnego, dlatego też wymierzona kara jest

nadmiernie dolegliwa i nie spełnia swoich ustawowych wymogów zapobiegawczych wychowawczych w stosunku do oskarżonego, a także w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

W konkluzji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego ewentualnie o uchylenie wyroku lub umorzenie wobec oskarżonego postępowania karnego na okres próby 1 roku i zasądzenie od oskarżonego świadczenia pieniężnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na częściowe uwzględnienie - tylko w zakresie alternatywnie określonego wniosku o warunkowe umorzenie postępowania.

Analizując całokształt zebranych w sprawie dowodów należy uznać, że sąd rejonowy zebrał je w sposób wystarczający do merytorycznego rozstrzygnięcia i należycie ocenił, co pozwoliło mu na wyprowadzenie prawidłowych ustaleń faktycznych. Sąd ten ustosunkował się do wszystkich istotnych dowodów w sprawie, mając w polu widzenia określone między nimi rozbieżności i stanowisku swemu dał wyraz w zasługującym na pełną aprobatę uzasadnieniu. Dlatego też podzielając w całości ocenę dowodów zaprezentowaną przez sąd merytoryczny, sąd okręgowy nie widzi zasadniczych powodów, aby powtarzać okoliczności wyprowadzone w motywach zaskarżonego wyroku, co wiązałoby się z cytowaniem ich obszernych fragmentów. Poczynione przez sąd ustalenia faktyczne znajdują bowiem odpowiednie oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, który został poddany wnikliwej i wszechstronnej analizie oraz ocenie, respektującej wymogi art. 4 kpk, art. 7 kpk, art. 410 kpk. Konfrontując ustalenia faktyczne z przeprowadzonymi na rozprawie głównej dowodami trzeba stwierdzić, iż dokonana przez sąd rejonowy rekonstrukcja zdarzeń i okoliczności popełnienia przypisanych oskarżonemu przestępstw nie wykazuje błędu i jest zgodna z przeprowadzonymi dowodami, którym sąd ten dał wiarę i się na nich oparł. Ma rację sąd merytoryczny, że kardynalnymi dowodami inicjującymi przedmiotową sprawę są w szczególności zeznania S. P., D. M. (czyn I) oraz C. G. (2) i D. M. (czyn II), którym brak powodów, aby zarzucić niekonsekwencje lub nieobiektywizm, czego nie mogą przekreślić drobne nieścisłości, będące w polu widzenia sądu I instancji. W/w nie mieli jakichkolwiek racjonalnych powodów, ażeby bezpodstawnie obciążać właśnie oskarżonego. Ich relacje korespondują ze sobą, każdy z nich jest odrębnym źródłem dowodowym i niezależnie od siebie wskazali okoliczności zbycia oskarżonemu skradzionych wcześniej przedmiotów.

Zeznania pokrzywdzonych (T. G. i J. W.) sąd I instancji prawidłowo uznał za wiarygodne, zarówno co do faktów kradzieży na ich posesji, jak i asortymentu zabranych przedmiotów oraz ich wartości. Pokrzywdzeni oceniali przy tym stan tych przedmiotów, ich funkcjonalność, a wskazane wielkości szkody nie można uznać za nieracjonalnie wygórowane (brak zabezpieczenia tych przedmiotów a nawet dokładnego ich opisu iluzorycznym czyniłoby badanie wartości rzeczy przez biegłego rzeczoznawcę). Dodać trzeba, iż sąd merytoryczny w tym zakresie przeprowadził podlegającą akceptacji ocenę dowodów słusznie przyjmując, iż oskarżony nabył od sprawców kradzieży stół od krajcegi z wałkiem.

Sąd odwoławczy w tym zakresie dokonał jednak korekty zaskarżonego wyroku przez przyjęcie, iż wartość przedmiotów opisanych w punkcie I aktu oskarżenia wyniosła około 700 złotych. Przemawia za tym analiza z twierdzeń T. G.. Od podanej przez niego ogólnej wartości szkody (około 1000 złotych) należy wyliczyć kwoty: 200 złotych wynikającą z uszkodzenia przez sprawców kradzieży trzech drzwi oraz 100 złotych, która stanowi wartość butli od gazu sprzedanej innej osobie - G. S..

Świadek S. P. nie stawiał się na wezwania sądu. Trzykrotne próby doprowadzenia go przez policję na termin rozprawy okazały się bezskuteczne. Z Komisariatu Policji w P. nadchodziły informacje, iż świadek nie przebywa w miejscu zamieszkania, ukrywa się przed organami ścigania w związku z wydanym nakazem doprowadzenia do Aresztu Śledczego w P. Tryb. celem odbycia kary pozbawienia wolności (k 143, k152). Dlatego sąd rejonowy zasadnie uznał, iż w tym przypadku zachodzą warunki dopuszczalnej koniecznej pośredniości określone w art. 391 § 1 kpk, dające

podstawę do odczytania zeznań świadka z postępowania przygotowawczego (zobacz postanowienie k 161 odw.), tym bardziej, że nie było to jedyne źródło dowodowe odnośnie sprawstwa oskarżonego.

Nie budzi zatem zastrzeżeń, iż sąd I instancji w zasadniczych kwestiach związanych z odpowiedzialnością prawnokarną odmówił wiary oskarżonemu, do czego był w pełni uprawniony, a co dotyczyło w szczególności jego twierdzeń, iż nie dopuścił się paserstwa umyślnego. Wbrew zapewnieniom obrońcy okoliczności w jakich miało dojść do transakcji (niska cena zakupu, sprzeczności dotyczące osoby, od której pochodził złom, powoływanie się na zniszczony dowód oraz młody wiek sprzedających i ich działanie w grupie) determinuje przyjęty w zaskarżonym wyroku zamiar oskarżonego. Należy podkreślić, iż sprawcy kradzieży sprzedawali rzeczy z różnego asortymentu, w tym w pełni sprawne (nie nadające się na złom); charakterystyczny jest brak rzetelnej weryfikacji pochodzenia tych przedmiotów, udokumentowania zakupu (sąd racjonalnie zakwestionował złożoną przez oskarżonego fakturę z dnia 18 lipca 2013 roku), obojętność sprawcy od kogo kupuje rzeczy. Apelacja kwestionuje stanowisko sądu z pozycji wyjaśnień oskarżonego oraz własnych subiektywnych ocen wymowy przeprowadzonych na rozprawie dowodów, przy wybiórczym i subiektywnym ujęciu ich zakresu, charakteru i treści.

Podniesione wyżej okoliczności, a także inne wskazane w motywach zaskarżonego wyroku dały jednak sądowi merytorycznemu podstawę do poczynienia ustaleń faktycznych odnośnie sprawstwa oskarżonego za paserstwo umyślne.

Ustalenie, iż czyny te stanowią wypadek mniejszej wagi z art. 291 § 2 kk zasługuje na pełną aprobatę.

W tych realiach sąd odwoławczy uznał ostatecznie, iż na akceptację zasługuje wniosek obrońcy o warunkowe umorzenie wobec oskarżonego postępowania i podniesiona w tym zakresie przez skarżącego argumentacja. Warunkowe umorzenie postępowania może być stosowane do drobnych przestępstw. Do takich należy typ czynu zabronionego z art. 291 § 2 kk. Wina i społeczna szkodliwość czynów nie są znaczne. Oskarżony nie był uprzednio karany, przez kilkadziesiąt lat dorosłego życia przestrzegał porządku prawnego. Prowadzi ustabilizowany tryb życia, ma stałą pracę, rodzinę, którą utrzymuje. Szczegółowe przesłanki dotyczące sprawcy uzasadniają w pełni postawioną wobec niego dodatnią prognozę kryminologiczną. Postawy oskarżonego są z punktu widzenia przyjętego przez porządek prawny systemu aksjologicznego - pozytywne i nie ma potrzeby ich korygowania poprzez wymierzenie mu kary. Te epizodyczne czyny nie powinny zniszczyć pozycji zawodowej oskarżonego (pozbawić go pracy) i zaprzeczyć dotychczasowej drodze życiowej.

Dlatego sąd odwoławczy uznał, że zaistniały jednak przesłanki do warunkowego umorzenia postępowania; w konsekwencji zmienił zaskarżony wyrok i ten środek probacyjny wobec sprawcy zastosował. Należy zaznaczyć, iż roczny okres próby będzie służył weryfikacji postawionej wobec oskarżonego prognozy kryminologicznej. Natomiast orzeczone świadczenie pieniężne w wysokości 700 złotych stanowi realną dolegliwość (odpowiadającą wymierzonej w zaskarżony wyroku karze łącznej grzywny) i wzmocni realizację wobec niego celów wychowawczych i zapobiegawczych.

Z tych wszystkich względów sąd okręgowy orzekł, jak w sentencji; na podstawie przepisów powołanych w wyroku zasądził od oskarżonego 60 złotych opłaty za obie instancje oraz kwotę 20 złotych tytułem zwrotu wydatków za postępowanie odwoławcze.